

1945. DECEMBER 17

Hivatalos ünnepi megnyitása szombaton.
Francia Irodalmi délután az Ujság-írókban. A Szegedi Ujságírók és Művészek Otthona a Magyar-Francia Társasággal karöltve francia irodalmi délutánt rendezett vasárnap az Otthonban. Dr. Madácsy László tanár előadásában azokról a megújító erőkről beszélt, amelyek az évszázadok során mindig kisarjadtak a francia kultúrából, ha az európai művelődés felhívására volt szükség. Előadása során említette azokat az irodalmi irányokat, amelyek a közelgő kultúrán és napjainkban hatottak az európai kultúrára. A nagyszámú előadás után Petur Ilka, Hóti Éva, Majláth Mária, Lehotay, Gáthy Pál, Benkő Miklós és Rutkay Iván a francia költészet gyöngyszemeiből adtak néhány verset a hallgatóság nagy tetszésnyilvánításával.

Hangverseny és kabaré a Nemzeti Színházban. A Nemzeti Színház művészegyüttese vasárnap délután jóléti intézményeik javára hangversenyt s kabarét rendezett. A színházra kiélezett publikum zsufolásig megtöltötte a hideg nézőteret és lelkesen tapsolta végig a műsort, amelynek keretében az operagégyüttes tagjai közül Darvas Ibolya, Ferencz Anikó, Garai Ernő és Szabadi István mutatkoztak be nagy sikerrel. Hasonló sikere volt Lehotay Árpád, Majláth Mária és Gáthy Pál szavalatainak is, valamint a Suli Manyi-Rajz János, Nagy Csilla-Sugár Mihály és a Pelur Ilka-Haller Sándor-kettősnek, tánc-, illetve énekszámokkal. A komolyabb művészetet Lakatos Gabi és Emmanuel Arzen, a balettkar tagjai képviselték a változatosan összeállított műsorban, amelyet Sugár Mihály konferált sok humorral. Szerepelt a kibővített zenekar is Vaszy Viktor zeneigazgató és Váradi László karnagy vezényletével.

SPORT

Az SZMTE is romániai portyán akarja tölteni a karácsonyt

Jelentettük, hogy a Tisza karácsonykor eleget akar tenni még a nyáron kelt temesvári meghívásának és karácsony két napján, esetleg az előtte levő vasárnap is Délerdélyben szeretne játszani. A portyának csak utazási akadályai vannak. A tárgyalások most folynak, hogy az akadályokat elhárítsák. Hogy sikerül-e, azt még nem lehet tudni. Amint értesülünk, nemcsak a Tisza, hanem az SZMTE is romániai portyára készül karácsonykor. A munkáscsapat meggyezése hír szerint már kész a temesvári egyesületekkel és utazása is biztosítva van.

Tisza-SZMTE 6:1 (5:1)

Elég nagy érdeklődés mellett játszották le vasárnap a Vasutas-stadionban a szegedi rangadót. Ugy indult a mérkőzés, hogy a játék az SZMTE fölényébe fog lefolyni.

Mintegy negyedórán a munkáscsapat támadott és a vezetést is megszerezte Brannert révén, de aztán a Tisza nagyobb tudása, jobb erőnléte és biztos rutinja felülkerekedett és így a játékidő legnagyobb részében klasszikus-különbőség mutatkozott a Vasutasok javára.

Móráváros-SZFIE 11:1 (6:0). A Móráváros akár husz gólt is rughatott volna, olyan nagy fölényben volt.

Elmaradt a Szeged AK-Békéscsaba-mérkőzés, mert a piros-feketék nem tudtak elutazni

Amint ismeretes, a Szeged AK-nak vasárnap Békéscsabán kellett volna játszania bajnoki mérkőzést a Törekvővel. A csapat autót el is indult, de csak a Tiszáig jutott, a folyón már nem tudott átkelni a jégzajlás miatt szünetelő kompközlekedés miatt. A SzAK vezetősége hétfőn telefon útján érintkezésbe lépett a csabaiakkal és megegyezett, hogy az elmaradt mérkőzést január 6-án játsszák le, ha a Labdarúgó Szövetség is beleegyezik.

Elmaradt egyébként vasárnapról a Diósgyőr-Vasas mérkőzés is, mert a Vasas nem tudott Diósgyőre utazni, valamint az Erso-MaDisz-DVSC mérkőzés, mert a debreceni együttes nem tudott kiállni.

A lejátszott mérkőzések eredményei a következők:

Szolnok-Haladás 1:1 (1:0). Ujpest-Elektromos 4:2 (3:0). BMTE-ÉTO 2:2 (0:0). Törekvés-SBTC 2:1 (1:0). Barátság-Zuglói MaDisz 3:2 (1:1). Ferencváros-Szentlőrinci AC 7:2 (2:0). Kispert-HAC 3:2 (1:2). K. Barátság-Dózsa MaDisz 8:2 (4:1). Dorog-UMTE 2:2 (1:0). Csepel-MTK 2:2 (2:1). PVSK-BMTK 5:0 (2:0).

Karácsony előtt három különvonatot indít a MAV Szeged és Budapest között

A vonatokat csak otthonukba visszatérők vehetik igénybe

(Budapest, december 17) A MAV igazgatósága abból a célból, hogy a Budapest, illetve vidéken tartózkodók otthonukba visszatérhessenek, Budapestről december 18, 20 és 22-én, visszafelé pedig 19, 21 és 23-án Szeged-Budapest viszonylatban az alábbi különvonatokat indítja:

Budapest-nyugati pályaudvarról 8 óra 40 perckor Ceglédre át Szegedig. Szegedről 8 óra 2 perckor Ceglédre át

Budapest nyugati pályaudvarig.

Hangsúlyozza a MAV, hogy a vonatokat csak az otthonukba visszatérők vehetik igénybe és így az ünnepek után a visszautazást nem biztosíthatja.

A különvonatokon minden utas a gyorsvonati elsőosztályú menetdíjnak megfelelő különvonati díjat köteles megfizetni. A vonatokon minden menetdíjkedvezmény érvénytelen. (MTI)

oOo

Korlátozott áramszolgáltatással 12-14 napig elegendő a gázgyár szénkészlete

Ha újabb szénszállítmány érkezik, a város vezetősége megszünteti minden korlátozást

(Szeged, december 17) Vasárnap délután újabb 22 kisvagon, összesen 360 tonna szénnel megérkezett Nagymányokról, hogy a gázgyár szénellátását biztosítsa. Dénes Leó elvtárs, polgármester és Róna Béla elvtárs, pénzügyi tanácsnok az áramkorlátozást olyan formában tartják fenn továbbra is, hogy az egész város délután fél 5 óráig este 9 óráig kap áramot, míg Alsóváros egész éjjel, tehát 9 óráig reggel 7 óráig kap áramot.

E kivételzés azért van, mert Alsóvárosban dolgoznak a malmok, ame-

lyek a szegedi közellátást, illetve kenyérellátást vannak hivatva biztosítani. A mostani, vagyis az ezután következő áramkorlátozással a szénkészlet 12-14 napig elegendő. A szénvontat holnap visszamegy Nagymányokra és amennyiben újabb szállítmány érkezik, a város haladása azonnal megszünteti a korlátozást és az összes ipari üzemeket is ellátja árammal. A mostani korlátozást azért kell fenntartani, hogy a karácsonyi ünnepekre egész nap tudjanak áramot szolgáltatni.

oOo

A debreceni Nemzeti Bizottság javasolja, hogy a nyugatról visszatérő tiszteket ne igazolják

A köztisztviselők B-listáját ne a hivatalok, hanem a pártok állítsák össze

(Debrecen, december 17) A debreceni Nemzeti Bizottság Juhász Nagy Sándor elnökletével rendkívüli ülést tartott, amelyben a pártok képviselői az ígrelt eljárások során tapasztalt különböző visszásságokat tették szóvá. Követelték, az igazolási eljárások felülvizsgálását.

A Nemzeti Bizottság javaslatot fogadott el, amelynek értelmében felirattal

fordul a honvédelmi miniszterhez és az országos nemzeti bizottságokhoz, hogy a nyugatról hazatérő tiszteket egyáltalában ne igazolják. Felirattal az igazságügyminiszterhez is politikai ügyészi állás rendszeresítése érdekében. Együttal kéri, hogy a B-listáról szóló javaslatnál ne a hivatalok, hanem a pártok javaslatai legyenek döntők. (MTI)

oOo

Dr. Szeghy Endre professzor előadása a Népi Ifjúsági Mozgalom előadássorozatában

(Szeged, december 17) A Népi Ifjúsági Mozgalom csütörtöki előadásán a központi egyetem aulájában nemcsak Szegeden, de az egész országban jólismert előadó: dr. Szeghy Endre főiskolai tanár, a magyar népdalkultúra szegedi uttörője és megteremtője, nagyszámú hallgatóság előtt tartott előadást „Bartók, Kodály és a magyar zenekultúra” címen. Előadása elején visszpillantást vetett a magyar zenekultúra kialakulására és megvilágította, hogy igazi magyar zenekultúrát csak Bartók és Kodály fellépésétől kezdve beszélhetünk.

Az addigi zeneszerzők, köztük Liszt Ferenc is csak a városok cigányzenéjét magyar verbunkosát látták meg és nem döbrentek rá arra, hogy az igazi nemzeti kultúrához a zenében is csak a népen keresztül vezet az út. A cigányzenés magyar város urai sajnos, ekkor nagyon messze éltek a néptől még akkor is, ha a parasztkunyhót csak pár lépés választotta el a nemesi kúriától. A nótázó magyar társadalom így nemcsak a zenei magyarságtól, a népi mélykultúrától vitte mind messzebbre zeneéletünket, hanem egyszersmind a nyugati muzsikák magas kultúrájától és általában minden zenei művelődéstől is.

Ekkor tűnt fel a század elején két nagy magyar zenész, Bartók Béla és Kodály Zoltán.

— Bartók és Kodály nem álltak meg a cigányzenétől hangos kocsmánál — mondotta Szeghy professzor —, hanem elindultak a magányos uton, amely elvezette őket pusztába, tanyába, faluba,

a magyar föld daloló népéhez. Itt egy hatalmas kultúra óriási birodalma tárul fel előttük: a magyar népdal. Ebből a magyar népdalból fāradhatatlan munkával, sok megismerés és támadás közepette teremteték meg azután azt a magyar nemzeti zenekultúrát, amely hatalmas, sőt napjainkban leg-hatalmasabb építője az egyetemes zenei kultúra épületének.

Ez az új magyar zene nem nyu-gatra, hanem messzi keletre irányítja képzeletünket és egészen friss kapcsolatot tart az ősi mélykultúránkkal. Ezenkívül méltó párja lett a magyar zenekultúra a nyugati nagy zeneszerzők műveinek is és a magyar paraszt dala bátran összecsendülhet ma már a Palestrinák, Bachok kórusával.

— Bartóknak és Kodálynak köszönhető — mondotta előadása befejező részében Szeghy professzor —, hogy Magyarországon ma már Európa egyik vezető zeneországává lett. Az ő zenéjük ébresztette öntudatra a magyarságot, de egyben szociális, emberi öntudatra is. Ezért kellett olyan nehéz harcot vívnia és megharcolnia a „magyar” harcat az „özötlő magyarságból”, az „ember” harcat pedig az „embertelenségből”.

Az értékes előadás a hallgatóság mindvégig nagy érdeklődéssel kísérte és Péter László köszönte meg az előadónak.

Országosan rendezik a dohányjegyrendszert

(Budapest, december 17) A fővárosi sajtó értesülése szerint a dohányjegyrendszert januárban jelentősen felemeli a beti dohányadagot és ezzel egyidejűleg az egész ország területére bevezetik a dohányjegyrendszert.

H I R E K

Szolgáltatás győgszertárak

K. Keresztes Ilona, Szent György-tér 6., Frankó Andor, Dugonics-tér 1., Surján József, Kossuth Lajos-sugár-ut 31

—oOo—

— A napilapok ára hosszabb idő óta nem követte az általános drágulást s nem változott a nyomdaárak legutóbbi, november 26-iki emelése után sem. Az előállítási árak és a munkabérek emelkedését a kiadóhivatalok tovább nem viselhették s ezért a Lapkiadók Szövetsége úgy határozott, hogy a napilapok árát 1945 december 18-ától 300 pengőben állapítja meg.

E héten az előfizetési díj 1600 P

A hirdetési díj december 17-től az alábbi:

Apróhirdetés 10 szóc . 3000 P

Minden további szóc . 400 „

Írásbírhatóság mm.sora 1000 „

—oOo—

— Krumplicukrot kapnak a gyermekek. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége december 20-án és 21-én, csütörtökön és pénteken hat éven aluli gyermekek részére krumplicukrot oszt délelőtt 9 órától délután 3 óráig az alábbi helyeken: A Belváros (Nagy-körutod belül) részére a Nőszövetség székházában (Tisza Lajos-körut 57, I.), Rókuson a rókusai elemi iskolában, a móravárosiaknak, alsóvárosiaknak és az ujszegedieknek a Nemzeti Segélyben, Felsővárosban a Postásotthonban (Vásárhelyi-sugárut), Somogyitelepen a somogyitelepi MNDSz helyiségében osztják a cukrot. Felhívjuk a szülőket, hogy az összeírásakor kapott cédulát hozzák magukkal. Kérjük a felsorolt kerületek (körök) egészségügyi védő-nőit, hogy szerdán, december 19-én délután 4 órakor megbeszélés végett jelenjenek meg az MNDSz helyiségében.

— Tízezer pengőért akarta adni a tejnek literjét. A gazdasági rendőrség hétfőn is fokozott mértékben folytatta a szegedi piac ellenőrzését. Előállították a bűnügyi osztályra Hamusi Irén háztartási alkalmazottat, aki munkaadója, Németh Miklósné megbízásából tíz liter tejet árult. A leány három tojásért vagy tízezer pengőért akarta adni literenként a tejet. Kihallgatták munkaadóját, Németh Miklósnét is, aki tagadta, hogy tízezer pengőért arra adott volna megbízást alkalmazottjának. A rendőrség a tejet elkobozta, Németh Miklósné és Hamusi Irén ellen pedig megindítja az árdragítási eljárást.

— Halálra torrázta magát egy kis-gyermek. Tóth Mária, Galamb-utca 16 szám alatti lakos barátnője, Fehér Ilona társaságában mosott. Amíg dolgoztak, Tóth Mária másfél éves Ilona nevű kisleánya a földön játszott. Fehér Ilona letette a földre a forró vizet, a kisleány feldöntötte és leforrázta magát vele. Súlyos égési sebekkel vitték a bőrgyógyászati klinikára, ahol vasárnap délelőtt belehalt sérülésébe. Fehér Ilona ellen, aki gondatlanul járt el, és ezzel okozója lett a kisleány halálának, megindul az eljárás.

x Házasság. Réti Gizi és Stein Sándor a szegedi Kereskedelmi és Iparbank aligazgatója december 15-én házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

— Ertesítjük a fürdőközönséget, hogy tüzelőanyaghiány miatt a gőz- és kádfürdő férfiak részére kizárólag férfina-pokon, nők részére kizárólag női napokon áll rendelkezésre. Igazgatóság.

— Deportáltak figyelmebe. Kérjük azokat a deportáltakat, akik 1944 nyarán az auschwitzi transporttal Szegedről elhurcolt dr. Schwarc Lajos orvos és felesége dr. Kohn Margit orvosnő sorsáról valamit tudnak, közöljék ezt írásban vagy szóval kiadóhivatalunkban. Nevezett orvospár származási volt és Nagymajláthból (Csanádmege) lett a szegedi gettóba, onnan pedig Auschwitz irányában elhurcolva.

— A Párisi Nagyrúhá Rt. tisztviselő- és kiszolgáló személyzete fájdalommal jelenti, hogy hűséges tisztviselőnk, Hernádi Ferencné rövid szenvedés után elhunyt. Emlékét kegyelettel őrizzük.

x Halálozás. Dr. Sátor József nyug. pénzügyi főtanácsos, áll. gimn. tanár, váratlanul elhunyt. Temetése december 18-án délelőtt 11 órakor lesz a Vidra-utca 2. szám alatti gyászszobából a Dugonics-temetőben levő családi sírboltba. Gyászistentisztelet 21-én reggel 8 órakor a fogadalmi templomban.